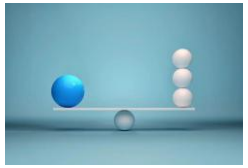
Begroting 2027

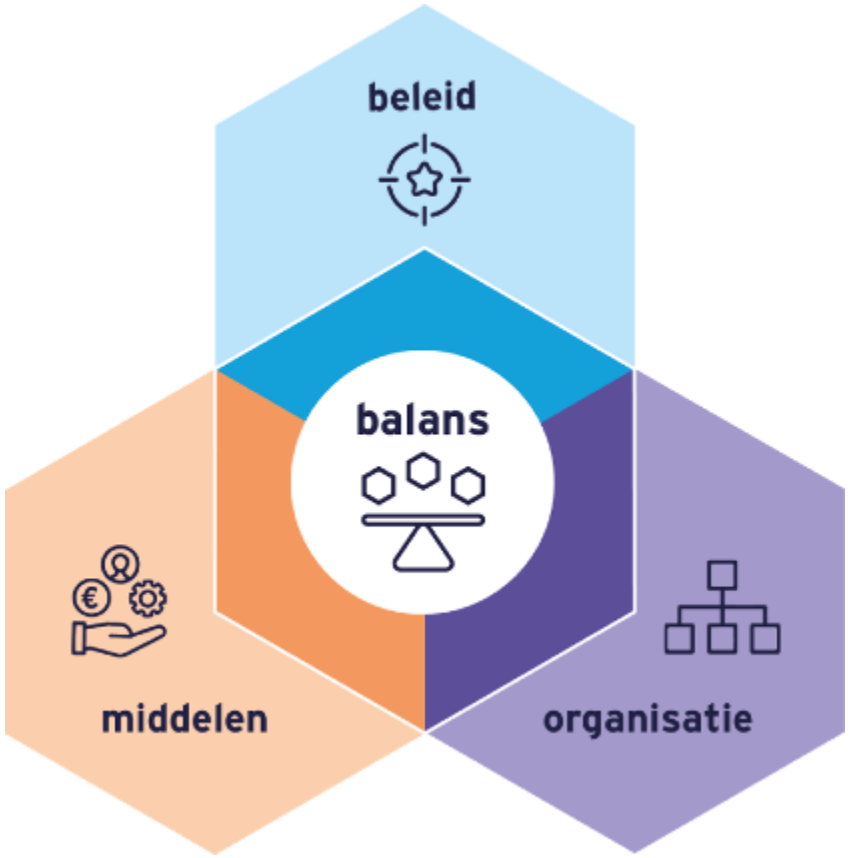
Alphen aan den Rijn

Indeling

- Nieuwe opzet begroting

- Belangrijkste financiële uitkomsten
- Doorontwikkeling

Nieuwe opzet begroting

Alphen aan den Rijn

Overzicht eerste stappen Beleidsbegroting 2027

- Nieuwe programma indeling;
- Wat willen we bereiken? Maatschappelijk effect (doelomschrijving);
- Wat gaan we daarvoor doen? Concrete resultaten en mijlpalen;
- Wat mag het kosten? Inzicht in lasten en baten per taakveld;
- Sustainable development goals;
- Solide financiële positie (in één oogopslag).

Alphen aan den Rijn

Kernbepalingen uit de Gemeentewet over de begroting

- Het budgetrecht (Artikel 189 lid 1): De gemeenteraad heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid (het budgetrecht). Het college van burgemeester en wethouders mag alleen uitgaven doen tot de bedragen die de raad op de begroting heeft gezet.
- Structureel en reëel evenwicht (Artikel 189 lid 2): De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Afwijken hiervan mag alleen als het aannemelijk is dat het evenwicht in de opvolgende jaren wordt hersteld.

Alphen aan den Rijn

Artikel 3 en 7 BBV

- De begroting, de meerjarenraming, de jaarstukken en de uitvoeringsinformatie geven volgens normen die voor gemeenten en provincies als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie. In het bijzonder provinciale staten en de raad moeten in staat zijn zich een zodanig oordeel te vormen.
- De begroting bestaat ten minste uit:
    - de beleidsbegroting;
    - de financiële begroting.
- De beleidsbegroting bestaat ten minste uit:
    - het programmaplan;
    - de paragrafen.
- De financiële begroting bestaat ten minste uit:
    - het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
    - de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting;
    - de bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.

Alphen aan den Rijn

Wat is de begroting niet?

- Geen kant en klaar antwoord op alle financiële vragen;
- Geen perfecte voorspelling van financiële uitkomsten, die zich in de komende jaren voor gaan doen.

Van oud naar nieuw

Categorie	Oude indeling	Nieuwe indeling	Belangrijkste wijzigingen
Inleiding & Strategie	• Financieel perspectief	• Financieel perspectief • Coalitieakkoord 'Samen groeien naar de toekomst' • Collegeprogramma	Sterke uitbreiding aan de voorkant met een expliciete koppelingen naar bestuurlijke speerpunten en het coalitieakkoord.
Kerntaken & Programma's	• Bestuur en democratie • Wonen • Duurzaam • Samenleving • Economie	• Samenleving en ruimtelijk-economische ontwikkeling • Sociaal domein • Beheer openbare ruimte en vastgoed • Bestuur en organisatie	De oude programma's zijn samengevoegd en vanuit het oogpunt van integraliteit gehergroepeerd. Ontwikkelen en beheren zijn nadrukkelijker benoemd.
Financiële Beheersing & Overhead	• Betaalbaarheid • Algemene dekkingsmiddelen • Overhead •VPB • Onvoorzien	• Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	De versnipperde overhead- en belastingprogramma's zijn geconsolideerd en gestroomlijnd in één overkoepelend financieel programma.
Paragrafen	• Lokale heffingen • Weerstandsvermogen • Onderhoud Kapitaalgoederen • Financiering • Bedrijfsvoering • Verbonden partijen • Grondbeleid • Openbaarheid	• Lokale heffingen • Weerstandsvermogen • Onderhoud Kapitaalgoederen • Financiering • Bedrijfsvoering • Verbonden partijen • Grondbeleid • Openbaarheid • Subsidies	De verplichte beleidsparagrafen blijven grotendeels identiek, maar er is een specifieke nieuwe paragraaf voor Subsidies toegevoegd.
Indicatoren & bijlagen	• Door raad vastgestelde effect- en resultaatindicatoren	• Bijlage Strategische bewegingen voor de komende jaren • Bijlage Bijdragen	Ook SDG's

Alphen aan den Rijn

Indeling begroting

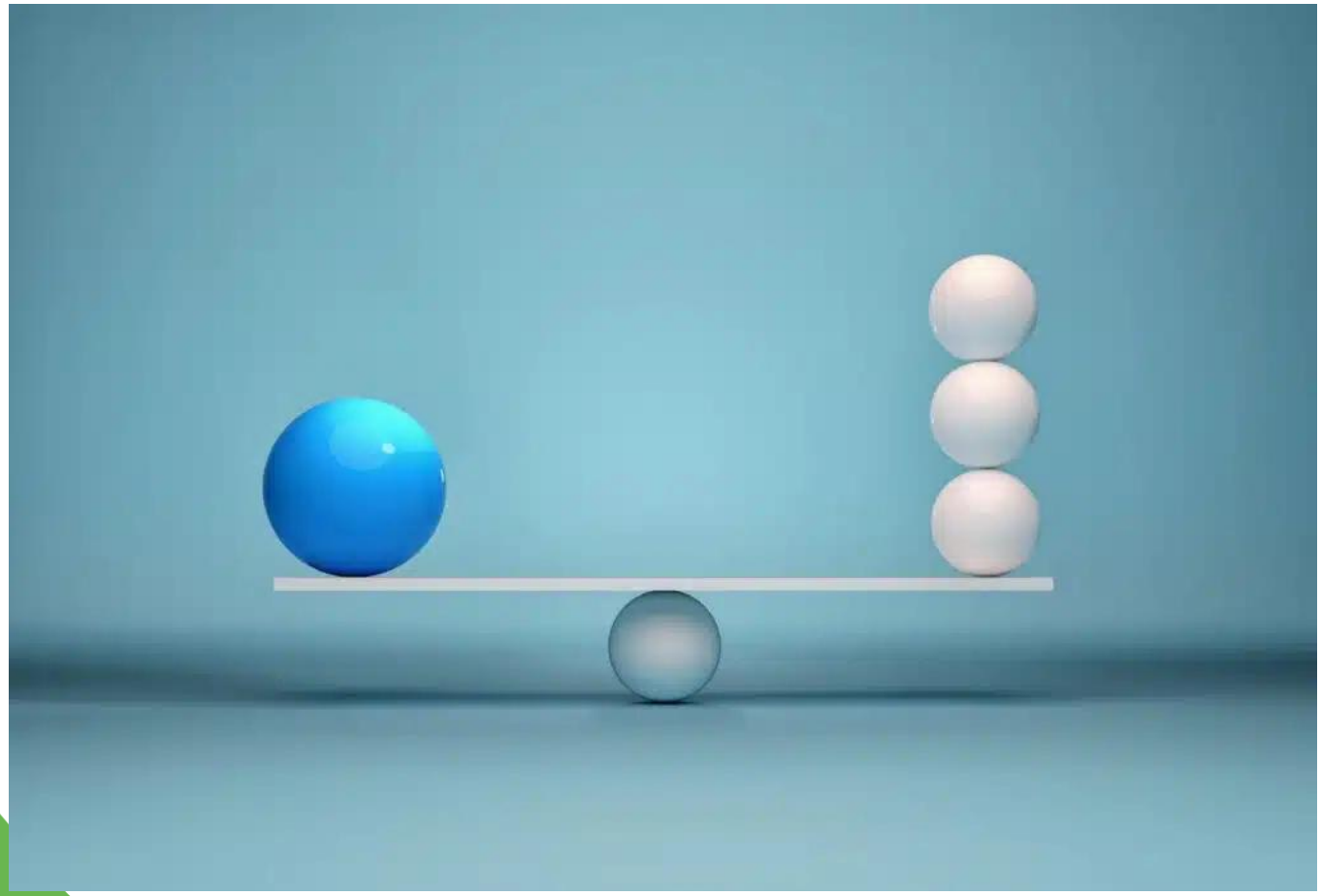
Programma	Inhoud en Kernbezigheden	Bijzonderheden / Samenhang
P1 Samenleving en ruimtelijk-economische ontwikkeling	In dit programma is de groei- en ontwikkelopgave opgenomen.	Bestuurlijke thema's en activiteiten volgend uit onder meer de RE-koers, de Sociale visie en
P2 Sociaal domein	De uitvoering van 'reguliere "medebewindstaken in het sociaal domein en eigen beleid zoals minimabeleid zijn in dit programma opgenomen.	Focus op actuele ontwikkelingen en minimabeleid.
P3 Beheer openbare ruimte en vastgoed	Beheer en uitvoering openbare ruimte en vastgoed (groot onderhoud, vervanging, afval, riolering e.d.) zijn in dit programma opgenomen.	Fysieke leefomgeving en vastgoed.
P4 Bestuur en organisatie	Bestuur, dienstverlening, organisatie (incl. overhead) en de digitalisering zijn in dit programma opgenomen.	Deze onderdelen zijn randvoorwaardelijk om de ambities uit de andere programma's te realiseren.
P5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	In dit programma zijn vooral de algemene dekkingsmiddelen (gemeentefonds, gemeentelijke belastingen), treasury en de post onvoorzien opgenomen.	Financiële dekking en reserves.

Alphen aan den Rijn

Taakvelden voor P2

Programma 2	2027	2028	2029	2030
Exploitatie	133.234	128.374	122.680	123.725
Lasten (per taakveld)	180.923	179.105	173.549	174.767
6.21-Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	351	360	368	368
6.22-Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	19.786	20.677	20.600	20.598
6.23-Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	50	55	60	60
6.3-Inkomensregelingen	49.133	49.073	49.116	49.114
6.4-WSW en beschut werk	17.947	17.933	17.898	17.889
6.5-Arbeidsparticipatie	10.371	10.453	10.481	10.481
6.60-Hulpmiddelen en diensten (WMO)	4.771	4.771	4.771	4.771
6.711-Huishoudelijke hulp (WMO)	10.946	11.264	5.883	5.660
6.712-Begeleiding (WMO)	12.554	13.069	13.731	14.398
6.713-Dagbesteding (WMO)	5.528	5.586	5.648	5.648
6.751-Jeugdhulp ambulant lokaal	18.370	17.084	15.826	16.413
6.752-Jeugdhulp ambulant regionaal	100	80	82	82
6.753-Jeugdhulp ambulant landelijk	1.441	1.170	1.197	1.197
6.761-Jeugdhulp met verblijf lokaal	9.519	7.623	7.813	7.813
6.762-Jeugdhulp met verblijf regionaal	2.810	2.796	2.797	2.797
6.763-Jeugdhulp met verblijf landelijk	950	760	779	779
6.791-PGB WMO	530	531	531	531
6.792-PGB Jeugd	1.047	1.047	1.047	1.047
6.811-Beschermd wonen (WMO)	5.542	5.619	5.744	5.844
6.812-Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	1.884	1.763	1.763	1.863
6.821-Jeugdbescherming	2.407	2.407	2.407	2.407
6.822-Jeugdreclassering	1.411	1.419	1.419	1.419
6.91-Coördinatie en beleid WMO	1.241	1.315	1.322	1.322
6.92-Coördinatie en beleid Jeugd	2.233	2.249	2.264	2.264

Belangrijkste financiële uitkomsten

Alphen aan den Rijn

Financiële uitkomsten

Begrotingssaldo 2027-2030

CAT	OMSCHRIJVING	2027	2028	2029	2030
	Structureel	-10.161	-5.677	-3.563	-2.007
	Incidenteel	-5.574	-5.448	-4.223	-4.223
A.	**KADERNOTA 2027-2030**	**-15.735**	**-11.125**	**-7.786**	**-6.231**
B.	GEMEENTEFONDS	7.970	3.481	-1.468	1.963
C.	AUTONOME ONTWIKKELINGEN	1.049	1.199	1.216	1.266
D.	ONONTKOOMBARE ONTWIKKELINGEN	-13.466	-10.442	-1.725	-2.906
E.	BELEIDSWENSEN	-850	-800	-125	-125
F.	DEKKINGSMOGELIJKHEDEN	1.206	2.552	2.841	3.308
G.	TECHNISCHE MUTATIES	4.326	1.518	657	-450
	Structureel	-8.114	-6.222	-3.345	-372
	Incidenteel	-7.386	-7.395	-3.045	-2.802
	OZB (extra verhoging)	1.811	3.892	5.168	5.394
	Structureel	-6.303	-2.330	1.823	5.022
	Incidenteel	-7.386	-7.395	-3.045	-2.802
H.	**PROGRAMMABEGROTING 2027-2030**	**-13.689**	**-9.725**	**-1.222**	**2.220**

Bedragen x € 1.000

Gemeentefonds

- **Demping van 2026:** Oorspronkelijk zouden gemeenten in 2026 te maken krijgen met een abrupte miljardenkorting door de overgang naar een nieuw financieringssysteem en de omschakeling naar bbp-systematiek. Door extra rijksmiddelen uit de Voorjaarsnota en de Septembercirculaire is er cumulatief zo'n €3 miljard extra beschikbaar gesteld voor de periode tot en met 2027. De opschalingskorting werd geschrapt en er kwamen extra middelen voor de jeugdzorg.
- **Verschuiving naar 2028:** Hoewel de acute financiële nood voor 2026 en 2027 hiermee is verzacht. Vanaf 2028 drogen de tijdelijke compensaties op, terwijl de structurele kosten (met name binnen de jeugdzorg en maatschappelijke opgaven) doorstijgen. Het echte financiële ravijn — met een structureel tekort dat oploopt richting de €2,4 miljard — dreigt daardoor in 2028 werkelijkheid te worden.

Onontkoombare ontwikkelingen

BEGROTING 2027-2030	2027	2028	2029	2030
D. ONONTKOOMBARE ONTWIKKELINGEN				
Actualiseren raming Jeugdzorg (volume ontwikkeling/SOZ)				
- Specialistische jeugdzorg	-1.502	-3.389	-1.917	-2.504
- Overgang taken naar SOZ	-1.169	-1.169	-1.169	-1.169
Tom in de buurt	-1.048	-1.563	-2.225	-2.892
Taakmutaties Meicirculaire 2026	-6.185	-881	4.509	4.582
Invlechten BVO in gemeentelijke begroting	-862	-740	-923	-923
Inzicht in evenwicht formatie (IEF)				
- Totale omzetting	-6.153	-6.091	-6.610	-6.610
- Dekking verlaging inhuurbudget	1.350	1.350	1.350	1.350
- Dekking verlaging materiële budgetten	4.803	4.741	5.260	5.260
Organisatiebudget	-2.700	-2.700	0	0
D. ONONTKOOMBARE ONTWIKKELINGEN	-13.466	-10.442	-1.725	-2.906

Bedragen x € 1.000

Beleidswensen

BEGROTING 2027-2030	2027	2028	2029	2030
E. BELEIDWENSEN				
Oprichting stichting Alphen 2050	-100	-50	0	0
Taskforce woningbouw	-350	-350	0	0
Warmtebedrijf (storting aandelenkapitaal)	0	0	-125	-125
1,5 uur gratis parkeren: doorzetten	-800	-800	-800	-800
1,5 uur gratis parkeren: maatregelen	400	400	400	400
1,5 uur gratis parkeren: extra bijdrage BIZ	0	0	400	400
E. BELEIDWENSEN	**-850**	**-800**	**-125**	**-125**

Bedragen x € 1.000

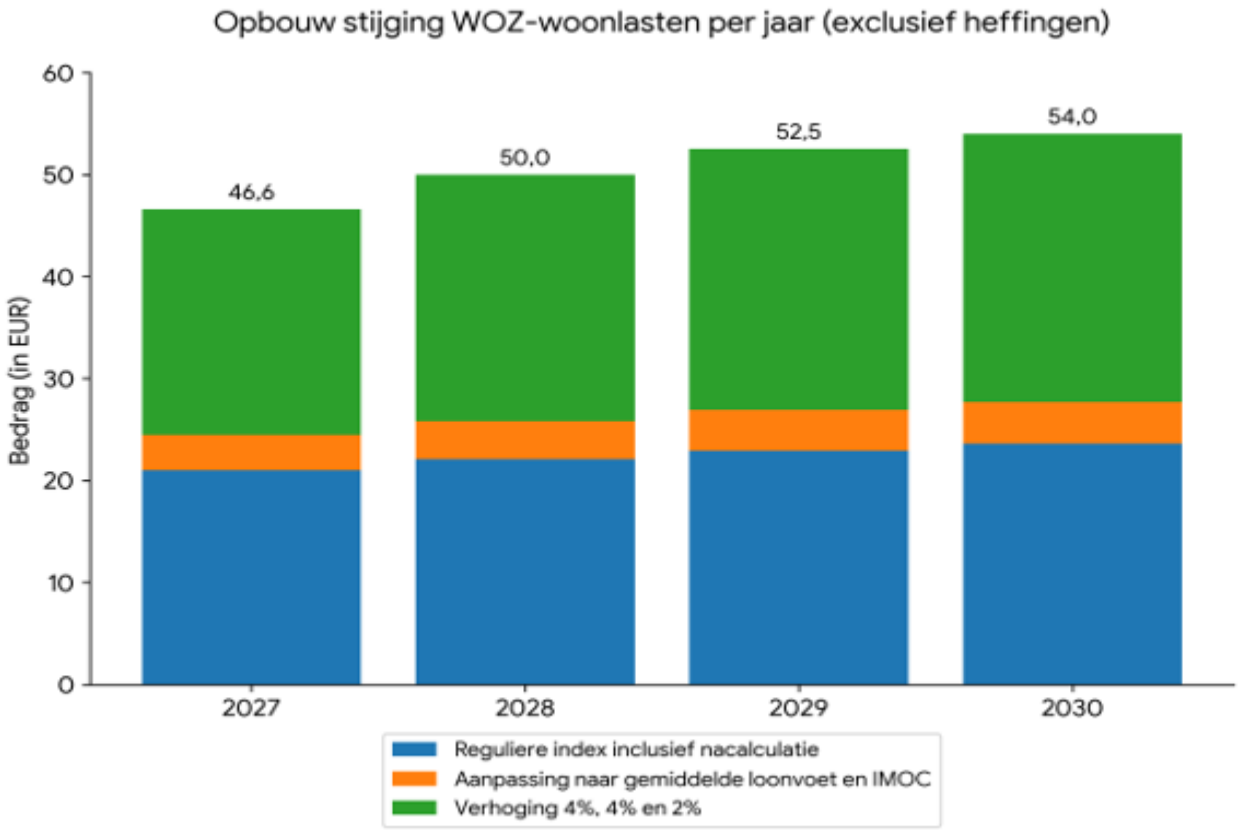
Dekkingsmogelijkheden

BEGROTING 2027-2030	2027	2028	2029	2030
F. DEKKINGSMOGELIJKHEDEN				
Vrijval stelpost omgevingsvergunning	1.000	1.000	1.000	1.000
Indexering OZB (gemiddelde loonvoet en IMOC)	281	472	701	922
Niet inzetten taakmutaties GF	1.384	1.078	1.048	1.198
Temporiseren investeringen	440	1.896	1.896	1.896
Minder dekking uit reserve kapitaallasten	-1.898	-1.893	-1.803	-1.707
F. DEKKINGSMOGELIJKHEDEN	**1.207**	**2.553**	**2.842**	**3.309**

Bedragen x € 1.000

Alphen aan den Rijn

OZB-stijging

Alphen aan den Rijn

Alphen aan den Rijn

Doorontwikkeling

- Begroting was eerste stap, maar later ook de doorontwikkeling;
  - waaronder het opnemen van beleidsindicatoren;
- Meer greep op budgettaire effecten van besluiten voor de lange termijn;
- Ook een integrale afweging bij de Kadernota 2028.

Alphen aan den Rijn

Doorkijk MPG 2027

Afnemende groei door geo-politieke spanningen

8 oktober 2026

Alphen aan den Rijn

Inhoud

- Algemeen (markt)beeld
- Uitgangspunten MPG 2027
  - Parameters
  - Overige
- Belangrijkste mee- en tegenvallers
- Belangrijkste risico's en kansen
  - Projectrisico's
  - Conjuncturele risico's
- Prognose afdracht aan Reserve Wonen & Infra

Alphen aan den Rijn

Algemeen (markt)beeld (1)

- Woningbouw:
  - Vraag onverminderd groot
  - Gestegen hypotheekrente en bouwkosten leiden tot gemiddeld kleinere woningen
- Bedrijventerreinen
  - Aanhoudende vraag naar bedrijfsmatig vastgoed, met name percelen voor units tot 2.000m²
- Stijging van bouw-, civiele kosten en plankosten is hoog, geraamd op 4,00%
- Resulteert in (lichte) stijging van grondprijzen, waarbij wordt gedifferentieerd naar segment
  - In voorstel parameters uitgegaan van behouden stijging

Alphen aan den Rijn

Uitgangspunten MPG 2027: Parameters (1)

	MPG 2026		MPG 2027		
parameter	2026-2030	2031 e.v.	2026-2027	2027-2031	2032 e.v.
Rente					
Rente grondexploitaties*	2,50%	2,50%	gerealiseerde rente (2,50%)	2,50%	2,50%
Rente facilitaire exploitaties *voor* 2017*	2026 - 2027: 1,07% 2027 - 2029: 1,75%	1,75%	gerealiseerde rente (2,40%)	2027 - 2031: 2,70%	2,70%
Rente facilitaire exploitaties *na* 2017*	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Discontovoet*	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Prijsontwikkeling kosten					
Verwervingskosten	gerelateerd aan prijsontwikkeling te verwerven object**		gerelateerd aan prijsontwikkeling te verwerven object		
Civieltechnische kosten	3,00%	2,00%	4% / o.b.v. herziene ramingen	3,50%	2,00%
Plankosten	3,00%	2,00%	4,00%	3,00%	2,00%

Alphen aan den Rijn

Uitgangspunten MPG 2027: Parameters (2)

	MPG 2026		MPG 2027		
parameter	2026-2030	2031 e.v.	2026-2027	2027-2031	2032 e.v.
Prijsontwikkeling grondopbrengsten					
Wonen sociale en middeldure huur	1,00%	2,00%	o.b.v. richtprijs/ taxatie	1,00%	2,00%
Wonen vrije sector koop	2,50%	2,00%	o.b.v. taxatie	2,00%	2,00%
Overige functies commercieel	1,50%	2,00%	o.b.v. taxatie	1,50%	2,00%
Overige functies maatschappelijk	1,00%	2,00%	o.b.v. taxatie	1,00%	2,00%
Bij lopende overeenkomsten	conform overeenkomst		conform overeenkomst		

Alphen aan den Rijn

Uitgangspunten MPG 2027: Overig

- Saldi van de grexen verlopen via Reserve grondexploitaties
- Het saldo van de Reserve Grondexploitaties wordt jaarlijks verrekend met de Reserve wonen en infra
- Projectrisico's grexen onderdeel van totale weerstandsvermogen gemeente
- Conjuncturele risico's gedekt door buffer in Reserve grondexploitaties
- Bijstellen ramingen / faseringen (begin 2027), nog niet in doorkijk MPG
- Beleidsmatige wijzigingen in grexen worden separaat aan de raad voorgelegd

Alphen aan den Rijn

Belangrijkste mee- en tegenvallers MPG (1)

Betreft mee- en tegenvallers (> € 0,1 mln) die medio 2026 bekend zijn, bedragen nominaal (prijspeil 2026)

Mutaties

- Bentlanden II: ca. € 0,25 mln. door vrijval budgetten
- Aarhof: ca. € 0,11 mln. door hoger kostenverhaal
- Lage Zijde: resultaat ca. -/- € 0,88 mln. (lager) door hogere civiele kosten (meerwerk en bomen) -/- € 0,25 mln. en langere looptijd (1 jr.) -/- € 0,63 mln.
- Waterrijk-West: ca. -/- € 0,35 mln. bijdrage aan corporatie t.b.v. onrendabele top businesscase
- Klompenmaker: ca. -/- € 0,25 mln. nieuw DO woonrijp maken en extra parkeervakken verdere kostenstijging
- Havenfront: ca. -/- € 0,20 mln. saldo hogere plankosten externe inzet en subsidie

Alphen aan den Rij

Belangrijkste mee- en tegenvallers MPG (2)

Betreft mee- en tegenvallers (> € 0,1 mln) die medio 2026 bekend zijn, bedragen nominaal (prijspeil 2026)

Mutaties

- Arnoldus van Os: -/- € 0,1 mln. hogere kosten woonrijp maken

Indicatief resultaat MPG 2027 o.b.v. mee- en tegenvallers doorkijk bedragen in mln. €	projecten met een positief saldo	projecten met een negatief saldo	saldo MPG
MPG 2026 (NCW 1-1-2026)	€ 37,10	-€ 157,79	-€ 120,69
Oprenting naar NCW 1-1-2027 (2,00%)	€ 0,67	-€ 3,12	-€ 2,11
MPG 2026 (NCW 1-1-2027)	€ 37,77	-€ 160,92	-€ 122,80
Saldo mee- en tegenvallers (reeds voorzien)	-€ 0,10	-€ 1,32	-€ 1,42
MPG doorkijk 2027 na verwerking mee- en tegenvallers projecten (NCW 1-1-2027)	*€ 37,67*	*-€ 162,24*	*-€ 124,22*
Verwerking af te sluiten exploitaties			
Mendelweg	€ 0,00	€ 0,62	€ 0,62
MPG 2027 o.b.v. verwachtingen doorkijk (NCW 1-1-2027)	**€ 37,67**	**-€ 161,61**	**-€ 123,60**

Belangrijkste projectrisico's

Projectrisico's:

- Edelhof
  - Kans hogere grondopbrengst t.g.v. gunstige aanbesteding € 0,5 mln.
- Havenfront
  - Toename risico's: schadeloosstelling huurder: p.m.

Alphen aan den Rijn

Conjuncturele risico's (1)

- Risico op lagere opbrengsten en vertraging door verslechterde marktomstandigheden
- Berekend over uit te geven gronden in grondexploitaties, die nog niet zijn gecontracteerd
- Risico op hogere rentelasten

Alphen aan den Rijn

Conjuncturele risico's (2)

Conclusie

- Risicoprofiel conjuncturele risico's
  - Van ca. € 6,0 mln., MPG 2026 naar ca. € 6,1 mln. doorkijk MPG 2027, door:
    - Afname risico's door contractering grondverkopen (woningbouw)
    - Toename renterisico door gestegen rente kapitaalmarkt

Bedragen in mln. €, prijspeil 1-1-2026	Inschatting doorkijk MPG 2027	inschatting MPG 2026
	risicoprofiel	risicoprofiel
(grond)opbrengsten niet gecontracteerd wel beoogd koper, onderhandeling vergevorderd	€ 0,3	€ 0,8
(grond)opbrengsten niet gecontracteerd wel beoogd koper, onderhandeling nog te starten	€ 1,3	€ 1,3
(grond)opbrengsten niet gecontracteerd geen beoogd koper (vrij beschikbaar)	€ 1,0	€ 1,5
Lopende projecten opstartfase (Gnephoek)	€ 1,2	€ 1,5
Algemeen: stijgende rekenrente MPG (ca 1% stijging) door stijgende marktrentes	€ 2,4	€ 0,9
totaal	**€ 6,1**	**€ 6,0**

Prognose afdracht MPG aan reserve Wonen en infra (1)

Uitgangspunten:

- Betreft verwachtingen, nog niet begroot
- Gebaseerd op MPG 2026 (exploitaties, kosten, opbrengsten en resultaten)
- Mee- en tegenvallers verwerkt
- Rekening houdend met resultaatsbestemmingen
- Fasering naar achter in de tijd i.v.m. actuele inzichten uitgifte en locatieontwikkeling
- Betreft indicatieve berekening en geeft een globaal beeld.
    - Fasering en hoogte kan afwijken door o.a. ontwikkelingen in projecten en markt.

Alphen aan den Rijn

Prognose afdracht MPG aan reserve Wonen en infra (2)

Verwachte storting vanuit Reserve Grondexploitaties in reserve Wonen & Infra (o.b.v. MPG 2026, doorkijk naar

Bedragen in mln. €, rekening houdend met resultaatsbestemmingen

	Inschatting o.b.v. doorkijk naar MPG 2027								
Verloop komende jaren	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	***totaal***
positieve grondexploitaties		€ 2,0	€ 9,1	€ 7,7	€ 3,1	€ 3,1	€ 0,6	€ 2,2	*€ 27,7*
positieve facilitaire exploitaties		€ 0,3	€ 6,5	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	*€ 6,8*
stortingen vanuit reserve grex (2026/3866553)	€ 10,1								*€ 10,1*
totaal	**€ 10,1**	**€ 2,3**	**€ 15,6**	**€ 7,7**	**€ 3,1**	**€ 3,1**	**€ 0,6**	**€ 2,2**	***€ 44,6***
Af: ontrekking t.b.v. reservering afdekking negatieve facilitaire exploitaties na 2017			€ -1,2	€ -	€ -	€ -	€ -		*€ -1,2*
Af: tegenvallers negatieve exploitaties		€ -1,4							*€ -1,4*
Bij: meevallers negatieve exploitaties			€ 0,1						*€ 0,1*
Af: bijstelling reserveringen		€ -0,7							*€ -0,7*
totaal	**€ -**	**€ -2,2**	**€ -1,1**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	***€ -3,2***
Verwachte storting in reserve Wonen & Infra	**€ 10,1**	**€ 0,1**	**€ 14,5**	**€ 7,7**	**€ 3,1**	**€ 3,1**	**€ 0,6**	**€ 2,2**	***€ 41,4***

- NB1: ***hoogte en moment*** afdracht aan reserve Wonen & Infra onzeker door dynamiek markt → hoogte en/of fasering ***kunnen afwijken***
- NB2: 'piek' in 2028 voor groot deel door grondverkoop Nieuwe Sloot en afsluiting Bentlanden en Waterrijk-West

Alphen aan den Rijn